

Inpipe AB, Nicklas Björnvind

H-fjäll Bygg AB, Daniel Liljeqvist och Malin Lundqvist

Klimpfjällshandlarn AB, Eva Kristoffersson

VILHELMINA KOMMUN 2021-2024

Beslutad av Kommunfullmäktige 20210517

**VILHELMINA
KOMMUN**
VUALTJEREN TJIELTE

Innehåll

1	Inledning.....	2
1.1	Syfte.....	2
1.2	Regional Utvecklingsstrategi 2020-2030.....	2
2	Vilhelmina i omvärlden - Utmaningar som påverkar Vilhelminas näringslivsutveckling	3
2.1	Urbanisering	3
2.2	Digitalisering.....	3
2.3	Hållbarhet.....	3
2.4	Digitalisering och hållbarhet – möjligheter	4
3	Vilhelminas näringsliv.....	4
4	Vision för framtidens näringslivsarbete	6
4.1	Fler och växande företag.....	6
4.1.1	Åtgärder.....	7
4.1.2	Indikatorer	8
4.2	Samhällsplanering med fokus på näringslivsutveckling och tillväxt.....	8
4.2.1	Åtgärder.....	9
4.2.2	Indikatorer	10
4.3	Effektiv och tillgänglig kommunal service.....	10
4.3.1	Åtgärder.....	10
4.3.2	Indikatorer.....	11
5	Strategins genomförande.....	11
5.1	Extern dialog och samverkan	11
5.2	Intern dialog och samverkan	11
5.3	Handlingsplaner.....	11
5.4	Varumärke och marknadsföring.....	12

1 Inledning

Näringslivet och den kommunala organisationen i Vilhelmina behöver varandra, det är tillsammans vi skapar en positiv framtid i kommunen. Näringslivets förmåga att se möjligheter, skapa innovationer, tillväxt och sysselsättning är avgörande för att skapa tillväxt, sysselsättning och skatteunderlag.

Vilhelmina kommuns roll är att stödja utvecklingen i näringslivet och ambitionen är att servicen till företagen ska vara effektiv, professionell och rättssäker. Det ska upplevas attraktivt och enkelt att starta, utveckla och driva företag i Vilhelmina. Utöver den grundläggande servicen handlar goda förutsättningar även om att det finns tillgång till mark för företagsetablering och god infrastruktur, utåtriktad kommunikation och marknadsföring av kommunen samt dialog och samverkan mellan det offentliga och näringslivet i olika frågor. Då det finns en rad faktorer som kräver samarbete med andra kommuner samt regionala och nationella aktörer är sådant samarbete också en viktig del av ett näringslivsfrämjande arbete.

1.1 Syfte

Syftet med näringslivsstrategin är att den ska vara ett strategiskt verktyg för att Vilhelmina Kommuns näringslivsarbete ska bidra till en hållbar samhällsutveckling både nu och långsiktigt genom att stärka befintligt näringsliv, främja möjligheterna att bo kvar, etablering av företag och inflyttning.

Näringslivsstrategin är övergripande och anger ansvar, mål och verksamhetsinriktning för perioden 2021-2024. Näringslivsstrategin är koncernövergripande och utgår från att alla verksamheter inom den kommunala organisationen har en roll att främja näringslivsutveckling. Varje verksamhet ansvarar för att ha ett näringslivsperspektiv när de tar fram årliga handlingsplaner. Den ersätter det tidigare näringslivsprogram som antogs 2010 och är framtagen genom ett utvecklingsarbete som bestått av utbildningsinsatsen "Förenkla helt enkelt", ett flertal arbets- och dialogmöten internt inom den kommunala organisationen och med företag i kommunen samt genom en gedigen faktagenomgång i samarbete med bland andra Sveriges kommuner och regioner, SKR.

1.2 Regional Utvecklingsstrategi 2020-2030

I den regionala utvecklingsstrategin, RUS återfinns mål och prioriteringar för den regionala utvecklingspolitiken och den ligger sedan till grund för bland annat hur de regionala strukturfondsmedlen används och är därför ett underlag som påverkar genomförandet av kommunens lokala näringslivsprogram.

Strategin innehåller tre övergripande målsättningar; Sammanhållen region – jämlik och jämställd inkludering – föregångare i omställning som ska genomsyra arbetet. Följande är de prioriteringar som lyfts i dokumentet;

1. En nytänkande och smart region
2. En region med platsbaserad, hållbar näringslivsutveckling
3. En nära och tillgänglig region
4. En region med hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i
5. En hälsofrämjande region
6. En region rik på kompetenser

2 Vilhelmina i omvärlden - Utmaningar som påverkar Vilhelminas näringslivsutveckling

2.1 Urbanisering

En stor utmaning för Vilhelmina är den urbaniseringstrend som pågår i hela världen då befolkningen koncentreras till städer medan landsbygden avfolkas. Då det framför allt är personer i arbetsför ålder som flyttar minskar skatteunderlaget i samma takt och det blir allt svårare att tillgodose behoven av offentlig service i hela kommunen. När befolkningens mängd minskar blir det också en utmaning att rekrytera personal till både offentliga och privata tjänster. Minskande befolkning försvårar även möjligheterna att hitta finansiering för privat verksamhet, framför allt då det gäller nybyggnationer av affärsfastigheter, transporter av personer och gods och företagens förutsättningar för att bedriva en jämn och stabil årets verksamhet när närmarknaden krymper. Tillgång till kapital och kompetent arbetskraft, transportkostnader och svag efterfrågan påverkar givetvis ytterst tillväxten.

2.2 Digitalisering

Digitalisering och automation är de största drivkrafterna för samhällsomvandling och påverkar de flesta yrken och branscher på djupet. För den kommunala organisationen handlar det om att tillhandahålla en digital infrastruktur med hög tillförlitlighet vilket är extra utmanande i en geografiskt stor och glest befolkad kommun som Vilhelmina som dessutom inte är intressant att investera i för kommersiella bredbandsaktörer. Det handlar även om att utveckla digitala tjänster i en takt som möter medborgarnas förväntningar på vad som ska gå att göra digitalt.

Gemensamt för såväl offentlig som privat sektor är att digitalisering kräver både investeringar och nya kompetenser. Enligt nationella undersökningar¹ är den digitala mognaden generellt låg i det privata näringslivet även om det skiljer sig mellan olika branscher och mellan olika delar av landet. Digitalisering är också en kapacitetsfråga, stora företag är mer digitaliserade än små. Byggindustri, Transport- och magasineringsföretag, Hotell och restauranger samt Tillverkningsindustri, vilket är branscher som dominerar i Vilhelmina, har generellt en lägre digital mognad i jämförelse med andra. Mycket av den teknik som utvecklas är inte heller anpassad för små företag, vilket också är en hämmande faktor.

2.3 Hållbarhet

De globala klimatförändringarna påverkar utvecklingen i Vilhelmina liksom världen i övrigt. Forskning pekar dessutom på att klimatförändringarna bedöms få störst effekt i den norra landsändan med konsekvenser i form av översvämningar, kortare vintersäsonger och förändrade livsmiljöer för djur och växter. Den allmänna debatten kring hållbarhet förändrar i allt högre grad människors konsumtionsmönster då det gäller val av produkter och kommunikationer. Agenda 2030 förändrar lagstiftningen på både nationell och EU-nivå och nya krav utmanar såväl den kommunala organisationen som företagen. Handlingsutrymmet för lokala beslut minskar och företagen ställs inför nya utmaningar på både kort och lång sikt som kräver både nytänkande och ekonomiska investeringar. Såväl inom den kommunala organisationen som i företagen behövs medvetenhet, aktivt kunskapsinhämtande och öppenhet för den nya "hållbarhetsekonomin" för att se de möjligheter som kan skapas, inte minst affärsmässigt.

¹ Se exempelvis Tillväxtanalys, [Digital mognad i svenskt näringsliv](#)

2.4 Digitalisering och hållbarhet – möjligheter

Digitalisering och hållbarhet öppnar också nya dörrar till utveckling. Genom digitalisering kan leveransen av både välfärdstjänster och kommersiella varor och tjänster effektiviseras och tillgängliggöras på ett sätt som överbryggat avstånden inom kommunen och till en extern marknad. Den el som produceras i norra Sverige och skogsråvara är viktiga komponenter i en grön omställning mot ett fossilfritt samhälle, det finns redan idag lokala företag som ligger långt framme då det gäller miljöteknik och som är förebilder för andra som vill utveckla affärsidéer, efterfrågan på naturupplevelser och lokalt producerad mat gynnar såväl företag inom livsmedelsproduktion som annan besöksnäring. Så trots att omställningen innebär utmaningar ökar också förutsättningarna för affärsutveckling.

3 Vilhelminas näringsliv

I Vilhelmina finns det drygt 1600² arbetsställen, inklusive filialer till företag med säte i annan kommun och offentliga arbetsgivare. Det privata näringslivet sysselsätter ca 50 % av den arbetsföra befolkningen och bidrar tillsammans med ca 90 miljoner i skatteintäkter.

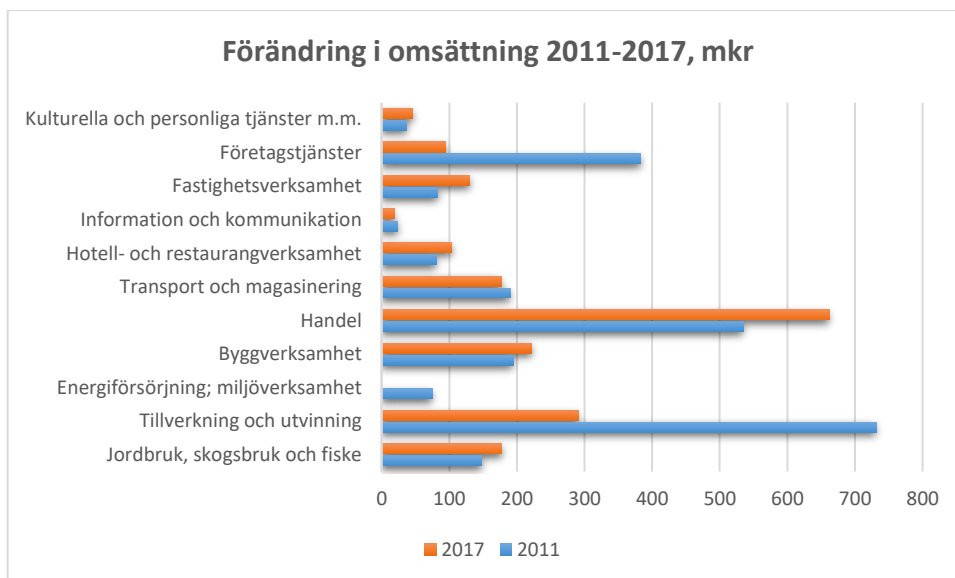
Näringslivet består av drygt 1000³ företag 90 % av dessa är soloföretag och det är en låg andel företag som har en årsomsättning över en miljon kronor, vilket kan anses som minimum för att ha en anställd utöver den som äger företaget. Enligt en enkätundersökning som genomfördes våren 2020⁴ vill företagen växa men anger att svårigheten att rekrytera, brist på kapital, kommunikationer och transporter samt krympande närmarknad är de främsta hindren för tillväxt. En strukturell utmaning är den höga medelåldern inom företagarkåren. 14 % av företagen i Vilhelmina har en företagsledare som är 65 år eller äldre.

Omsättningen i näringslivet minskade med 20 % under åren 2011-2017. Som framgår av diagrammet nedan har det skett en förändring i branschstrukturen. Omsättningen inom tillverkningsföretagen minskade med 60 % och då industrin är en motor för andra branscher har det lett till en minskning inom företagstjänster och transport. Samtidigt har branscher som handel samt hotell och restaurang ökat sin omsättning vilket visar att besöksnäringens betydelse för tillväxten i kommunen har ökat. De senaste åtta åren har omsättningen från turismen ökat med 4-5 % per år och det har byggts 600-700 nya fritidshus. Turismen och fritidshusbebyggelsen är viktig för att bibehålla den lokala servicen.

² SCB

³ Enligt UC:s företagsregister. I siffran ingår även företag med skogsförvaltning som huvudnäring, dessa utgör ca 20 % av det totala företagsbeståndet

⁴ Genomfördes av Vilhelmina Kommuns Näringsliv

Diagrammet visar omsättning i miljoner kronor per bransch under åren 2011-2017. Källa: SCB

Utvecklingen i Vilhelmina motsvarar i stort hur det ser ut i hela Sverige. Tillverkningsindustrins betydelse för ekonomisk tillväxt och arbetstillfällen har minskat medan den tjänstebaserade ekonomin har ökat. Andelen soloföretag med låg omsättning, företag som en form av egenanställning och "kombinatörer" där man kombinerar eget företag med en anställning ökar⁵. Olika undersökningar visar att Vilhelminas näringsliv står sig rätt väl i jämförelse med andra kommuner. I den årliga mätning som kreditupplysningsföretaget SYNA gör⁶ ligger Vilhelmina på sjätteplats i länet då det gäller tillväxt. Organisationen Företagarna genomförde 2018 en undersökning som visar att den genomsnittliga vinsten för företagen i Vilhelmina är 8 %⁷, vilket är högre än vad den exempelvis är i Umeå. Det privata näringslivet är motorn för sysselsättning och enligt Företagarnas rapport "Företagarfakta för Vilhelmina kommun 2020"⁸ har sysselsättningen i småföretagen varit relativt stabil sedan början av 1990-talet medan den minskat stadigt i offentligägda företag, myndigheter & övriga organisationer. Branscher med flest anställda är Bygg och Anläggning samt Handel. I en regional jämförelse har Jord-Skog- Fiske och Rennäring en stor betydelse för kommunen. Även Uthyrning, Fastighetsservice och resetjänster, Handel, Hotell och Restaurang samt Tillverkning är branscher som är större i Vilhelmina jämfört med länet som helhet.

I Vilhelmina, precis som i övriga Sverige finns det könsmissiga skillnader. En övervägande andel av företagen drivs av män, andelen kvinnor som driver företag har dock ökat de senaste åren och uppgick 2019 till 33 %. Kvinnor driver främst verksamhet inom olika typer av tjänsteföretagande som hår- och kroppsvård, reklam och redovisning. Mäns företagande i kommunen finns främst inom Bygg & Anläggning, Transport & Magasinering samt Handel. Jord- Skog & Rennäring, där även Fiske ingår, är en antalsmässigt ganska jämställd bransch om man undantar tjänsteföretag inom skogsbruket som uteslutande drivs av män.

Könsmissigt avspeglar företagandet den övriga arbetsmarknaden i Vilhelmina, kvinnor jobbar främst inom offentlig sektor, vård, omsorg och utbildning medan männen jobbar i den privata sektorn, inom bygg, transport och tillverkning. Män arbetspendlar dessutom i högre utsträckning för sitt arbete och

⁵ Mer om detta kan man exempelvis läsa i [en rapport](#) från Timbro

⁶ SYNA, [Bästa Tillväxt 2020](#)

⁷ Siffran kommer från Företagarna: [Så lönsamma är företagen i Sverige](#)

⁸ Se Företagarna: [Företagarfakta Vilhelmina Kommun](#)

mäns företagande vänder sig i högre grad till en extern marknad medan kvinnors företagande står för mycket av den lokala servicen.

Arbetslösheten i Vilhelmina har generellt sett legat högt i förhållande till riket, och ungdomsarbetslösheten likaså. Detta visar sig inte minst i andelen bidragsförsörjda, som är hög i jämförelse med övriga fjällkommuner i länet⁹. Det innebär att det finns en grupp av individer som med rätt insatser utgör en kompetensresurs för företagen. Genom samverkan mellan den kommunala organisationen och företagen kan individen få en möjlighet att gå från bidragsberoende till egen försörjning samtidigt som det minskar kostnaderna för samhället.

4 Vision för framtidens näringslivsarbete

Vilhelminas övergripande vision är: "Vilhelmina kommun – en hållbar, attraktiv och livskraftig helhet¹⁰". För att nå dit finns ett näringslivspolitiskt mål:

- Vilhelmina kommun ska bidra till att näringslivet utvecklas på ett ekonomiskt lönsamt sätt, med så liten påverkan på vår unika ekologiska miljö som möjligt och på ett sätt som bidrar till att Vilhelmina blir starkare socialt.
- Tillsammans med näringslivet ska Vilhelmina kommun arbeta för fler och växande företag i kommunen

För att nå visionen har denna strategi tre insatsområden. Varje insatsområde har en visionsdel, åtgärder samt indikatorer för uppföljning.

- Fler och växande företag
- Samhällsplanering med fokus på näringslivsutveckling och tillväxt
- Effektiv och tillgänglig kommunal service

4.1 Fler och växande företag

När den kommunala sektorn minskar får det privata näringslivet en större betydelse när det gäller sysselsättning och tillväxt. Det handlar om att fler startar företag, att befintliga företag växer och om fler etableringar. Vilhelminas många, små företag är en viktig motor i samhällsutvecklingen samtidigt som fler företag behöver växa. Rekrytering av personal är en nyckelfaktor och att kommunen upplevs som en attraktiv plats för kvinnor och män att stanna kvar på eller flytta till är viktigt för att behålla och attrahera ny kompetens. Den "röda tråden" och känslan av det finns utvecklingsmöjligheter i Vilhelmina från tidig ålder upp till att man lämnar yrkeslivet liksom för den som står utanför arbetsmarknaden kan vara en förutsättning för detta. För att vara framgångsrik i arbetet bör det bygga på ett gemensamt ansvar och en samverkan mellan den kommunala organisationen och det lokala näringslivet.

Vilhelmina har en hög andel nyföretagande, etableringsfrekvensen¹¹ i Vilhelmina är bland de högsta i Västerbottens län. Det finns dock en potential för att öka andelen kvinnor, unga och personer med utländsk härkomst som startar företag.

Den kommunala organisationen upphandlar varor och tjänster till stora belopp varje år och att fler, lokala företag lämnar anbud ökar försättningarna för lokal tillväxt. Från företagets sida efterfrågas bättre information och dialog samt relevant kravställande i upphandlingar. Den kommunala organisationen bör utveckla former ett systematiskt och långsiktigt arbete med målsättningen att

⁹ Se Ekonomifakta, [Din kommun i siffror](#)

¹⁰ Grön Översiktsplan, beslutad av Vilhelminas Kommunfullmäktige dec 2018

¹¹ Andel företag per 1000 invånare i åldern 16-64 år.

underlätta för de lokala företagen att lämna anbud. Ett led i att höja kvalitén i upphandlingsunderlagen är samarbetet inom R10, med Arvidsjaur som upphandlingsbyrå för samtliga kommuner. I samband med att Vilhelmina Kommun startar upp nya verksamheter ska utgångspunkten vara att den inte bidrar till att det uppstår osund konkurrens.

Tillgången till kapital och finansiering är en nyckelfaktor för tillväxten i kommunen. Den styrs av såväl bankernas lagstiftning som av marknadsläget på landsbygden. Särskilt problematiskt är att låna till byggnationer av affärsfastigheter men kapital krävs också för förnyelse genom såväl ägarskiftet som omställningen till ny teknik och hållbara lösningar. Finansiering försvåras även av att kapitalmarknaden är komplex och svårtillgänglig och det finns statliga aktörer vars uppdrag är att ha en överblick och att överbrygga till den fria kapitalmarknaden.

Kreativitet, nytänkande och innovationer behövs för att utveckla och förnya näringslivet och det finns även på det här området aktörer, etablerade innovationssystem vars uppdrag är att stödja processerna. Inom både finansiering och innovation finns det alltför begränsade resurser inom den kommunala organisationen för att bygga upp kompetens kring hur man vägleder och stödjer företag. Kommunens roll är att skapa nätverk och starka samarbeten med och andra aktörer som är specialiserade på detta, både i Västerbotten och i andra län.

Etableringar är också viktiga för att förnya näringslivet. Det ska vara vägledande att en handfull mindre etableringar kan betyda lika mycket för kommunen som en etablering av ett företag med större antal anställda. Livsstilsförändringar och att personer av olika anledningar vill leva och bo i Vilhelmina eller att man redan äger ett fritidshus kan vara motiv för att etablera företag. Det finns branscher som är underrepresenterade där etableringar kan stärka och utveckla näringslivsstrukturen. Ett exempel är tjänstesektorn som kan utgöra viktiga arbetsplatser inom privat sektor framför allt för kvinnor och höutbildade.

4.1.1 Åtgärder

- Vilhelmina kommun ska verka för goda förutsättningar för alla företag men med särskilt fokus på utveckling och tillväxt i befintliga företag och genom nya företagsetableringar inom följande verksamheter/branscher¹²;
 - Besöksnäring och Kulturella och kreativa näringar – genom stöd och löpande dialog med lokala kluster som stärker Vilhelminas turistiska varumärken, information och samordning och ett aktivt ägarskap av Ricklundgården som center för kulturella och kreativa näringar samt utbildningsinsatser på olika nivåer
 - Handel och serviceföretag – genom en lokal plan för kommersiell service samt utbildningsinsatser på olika nivåer
 - Tillverkning inom teknik och livsmedel – genom satsning på Inlandets Teknikpark och andra projektinsatser samt Malgomajskolans provkök
 - Bygg & anläggning – Utbildningsinsatser på olika nivåer
- Vilhelmina Kommun ska erbjuda information om stöd, coaching samt kompetensinsatser i samverkan med andra aktörer vid nystart och utveckling av befintliga företag oavsett bransch. Unga och personer med utländsk härkomst är prioriterade målgrupper
- Ökad samverkan med näringslivet ska bidra till att fler personer som står utanför arbetsmarknaden ges möjlighet till inträde i arbetslivet.
- Vilhelmina Kommun ska erbjuda möjligheter till kompetensutveckling och karriärbyte till yrkesverksamma individer

¹² Vissa av dessa branscher är även prioriterade i Grön Översiktsplan

- UF-företagande ska vara ett redskap på gymnasienivå för att stimulera att fler startar företag. Konceptet Ung Företagsamhet ska implementeras i grundskolan och kommunen ska även fortsatt satsa på sommarlovsföretag som riktar sig till elever från andra året på högstadiet till första året på gymnasiet.
- Vilhelmina kommun ska utveckla former för ett systematiskt och långsiktigt arbete kring inköp som kan underlätta för de lokala företagen att lämna anbud
- Vilhelmina Kommun ska ha ett nära samarbete med lokala banker, regionala aktörer som Almi och Norrlandsfonden samt ett aktivt påverkansarbete kring finansieringsfrågan.
- Vilhelmina Kommun ska även verka för samarbeten som kan bidra till att fler kan dra nytta av de resurser som finns inom innovationssystemet
- Etablering är prioriterat område och Vilhelmina kommun ska ta fram en särskild handlingsplan för att öka antalet etableringar i samverkan med näringslivet
- Vilhelmina Kommun bör inrätta ett näringslivsråd som ett bollplank och remissinstans i frågor som rör näringslivet

4.1.2 Indikatorer

Indikator	Nuläge	Mål	Ansvar	Uppföljning
Antal nystartade företag per 1000 invånare, uppdelat på kvinnor och män	Totalt: 12,2 Kvinnor: 9,9 Unga: 10,1	Totalt: 15 Kvinnor: 11 Unga: 13	Näringslivskontoret	SCB
Antal som driver UF företag - gymnasienivå	27 %	31 %	Utbildningsförvaltningen	Ung Företagsamhet Västerbotten
Placering Synas tillväxtranking ¹³	6	4	Samtliga enheter, förvaltningar och bolag	SYNA
Betyg på upphandling	2,2	3,5	Tekniska enheten/VIFAB	Svenskt näringslivs enkät
Betyg Skolans kontakter med näringslivet	3,13	3,45	Utbildningsförvaltningen	Svenskt näringslivs enkät
Minskad total arbetslöshet 16-64 år	8,5 %	7 %	Arbetsmarknadsenheten	Arbetsförmedlingen
Minskad ungdomsarbetslöshet 18-24 år	13,5 %	11 %	Arbetsmarknadsenheten	Arbetsförmedlingen

4.2 Samhällsplanering med fokus på näringslivsutveckling och tillväxt

Bostadsförsörjning, mark & vatten, renhållning och infrastruktur är tillväxtfaktorer som hanteras av den kommunala organisationen av vilka flera regleras övergripande i översiktsplanen¹⁴. Hållbarhet, såväl ekonomisk som social och miljömässig genomsyrar dokumentet och ska även präglade arbetet med att stödja näringslivet. I dokumentet betonas även ett kommunikativt planeringsarbete och att ökad

¹³ Bästa tillväxt mäter tre olika kriterier, nyanställning, ökad omsättning och vinst hos alla aktiebolag i Sverige och hur dessa förändras mellan de senaste två boksluten. På så sätt skapas ett lokalt tillväxtindex som gör att kommunerna i ett län kan jämföras.

¹⁴ [Grön Översiktsplan](#), beslutad av kommunfullmäktige 20181210

delaktighet från olika parter genom dialog och nära samverkan i planeringsfrågor ska vara en arbetsmetod.

I en kommun med vikande närmarknad är transporter, kommunikationer och infrastruktursatsningar en förutsättning för lokal tillväxt. Behovet av transporter av personer och varor går tvärs igenom alla branscher men skiljer sig åt. För industrin och webbhandelsföretagen är fungerande och prisvärda logistikflöden med hög leverans- och tidsprecision viktiga. För turistnäringen är behovet bredare och det handlar om både säkra leveranser av insatsvaror och om transport av besökare. För skogsnäringen handlar det framför allt om att bristande vägunderhåll och låg bärighet försvårar transporter med lastbil. Flygplatsen är en viktig kugge för alla näringar liksom Inlandsbanan. Det är viktigt att ha en aktiv dialog med företagen, både i syfte hitta lokala lösningar och för att kartlägga deras behov som underlag för påverkansarbete på regional och nationell nivå.

Naturresurserna hör till Vilhelminas främsta tillgångar för både bofasta och besökare. Nyttjandet kan leda till målkonflikter och att ekonomisk tillväxt ställs mot social och ekologisk hållbarhet. Att hitta samsyn genom samråd och dialoger är en framgångsfaktor, inte minst då det gäller att utveckla besöksnäringen.

Mark för exploatering, inte minst i strandnära lägen är grundförutsättningar för att erbjuda möjligheter till utveckling och etablering. Den kommunala organisationens handlingsfrihet begränsas dock av regionala och nationella bestämmelser. Ytterligare en begränsning är att kommunägd, exploateringsbar mark framför allt finns i tätorten medan mark i attraktiva områden i fjälldalarna ägs av andra aktörer.

En väl fungerande, digital infrastruktur i kommunens alla delar kortar avstånden såväl inom kommunen som till externa marknader. Det är en förutsättning för att bedriva företag och för att kunna nyttja de möjligheter som öppnas genom digitaliseringen i samhället.

4.2.1 Åtgärder

- I Vilhelmina kommun ska en fortsatt och utvecklad flygtrafik samt utveckling av Inlandsbanan som transportmedel året runt för gods- och persontrafik prioriteras.
- I Vilhelmina kommun ska en utbyggnad av laddningsinfrastruktur främjas.
- Vilhelmina Kommun ska fortsatt utveckla ett robust fibernät enligt den strategi som är beslutad och i samverkan inom AC Net.
- Vilhelmina Kommun ska vara en proaktiv dialogpart och verka för att aktiva företagssamarbeten byggs upp i hela kommunen och utveckla former för en löpande dialog med dessa
- Vilhelmina kommun ska verka för att mark för exploatering tas fram med hänsyn till hållbarhet och nationella bestämmelser.

4.2.2 Indikatorer

Indikator	Nuläge	Mål	Ansvar	Uppföljning
Antal flygresenärer	13 000	20 000	South Lapland Airport AB	Transportstyrelsen
Antal årliga samrådsmöten med det lokala näringslivets organisationer	0	10	Utvecklingsenheten	Egen uppföljning
Betyg Mobilnät och bredband	3,6		IT-enheten	Svenskt Näringslivs enkät

4.3 Effektiv och tillgänglig kommunal service

Näringslivets främsta möte med kommunen är genom myndighetsutövningen och då främst genom olika tillstånd och tillsyn. Många företag upplever lagar och regler som ett hinder för tillväxt och därför är kommunens bemötande och service central.

Företagsklimatet mäts genom Svenskt Näringslivs mätning "Lokalt företagsklimat" där Vilhelmina kommun får ett av de sämre betygen i Västerbotten och ligger på en låg nivå i jämförelse med övriga Sverige. De områden där Vilhelmina har störst utmaningar är attityder till företagande samt information och dialog med näringslivet.

Vilhelminas kommuns ambition är att myndighetsutövningen ska vara effektiv, professionell och präglas av förtroende och tillit. Servicen till näringslivet ska upplevas enkel, tillgänglig och rättssäker inom de lagar och regler som finns.

I ärenden som kräver flera tillstånd är det viktigt att lotsa företaget genom alla förvaltningar och samordna berörda delar av kommunen i en samlad process för att hantera företagsärenden. Principen "En väg in" kan samordna och underlätta processen. Vilhelmina Kommun ska också sträva efter samordnade tillsynsbesök ute på företagen.

Digitala processer ökar tillgängligheten och transparensen i processerna och Vilhelmina Kommun har väl utvecklade e-tjänster för i stort sett alla tillstånd som krävs vid start av verksamhet. Tjänsterna utvecklas och utökas löpande genom ett regionalt samarbete. Digital teknik och nya arbetssätt är viktig för att öka tillgängligheten i en kommun med stora avstånd och Vilhelmina kommun ska aktivt arbeta för att utveckla nya mötesformer som ökar tillgängligheten genom att överbrygga avstånden.

Kommunal service handlar också om att öppna dörrar, öka kontaktytorna mellan den kommunala organisationen och näringslivet. Särskilt gruppen unga och personer med utländsk bakgrund behöver hjälp att hitta nätverk med andra, lokala företag. Aktiv lotsning in i lokala nätverk kan också vara en framgångsfaktor för att inflyttare ska känna sig som en del av i samhället.

4.3.1 Åtgärder

- Vilhelminas kommuns olika förvaltningar som har en kontakt med företag i ett myndighetsärende ska följa förvaltningslagens serviceskyldighet.
- Vilhelminas kommuns företagsklimat styrs av betygen i Svenskt Näringslivs enkätsvar.
- Vilhelmina Kommuns näringslivskontor är vägen in i den kommunala organisationen och har mandat att samordna företagsärenden

4.3.2 Indikatorer

Indikator	Nuläge	Mål	Ansvar	Uppföljning
Svenskt näringslivs ranking	244	150	Samtliga enheter, förvaltningar och bolag	Svenskt Näringslivs enkät
Tjänstemännens attityder	2,9	3,1	Samtliga enheter, förvaltningar och bolag	Svenskt Näringslivs enkät
Sammanfattande omdöme	3,0	3,4	Samtliga enheter, förvaltningar och bolag	Svenskt Näringslivs enkät
Service och bemötande	3,3	4,0	Samtliga enheter, förvaltningar och bolag	Svenskt Näringslivs enkät
Kommunpolitikerns attityder	2,7	3,2	Förtroendevalda	Svenskt Näringslivs enkät

5 Strategins genomförande

Strategin beslutas av Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen ansvariga för genomförandet. Utvecklingsenheten ansvarar för att löpande följa upp och avrapportera genomförandet. Strategin ska revideras 2022.

För att säkra att näringslivsstrategin genomförs och är implementerad i hela kommunen krävs samordning, samverkan och dialog med olika aktörer och intressenter, både externt och internt inom kommunen samt insatser för att stärka kommunens attraktionskraft.

5.1 Extern dialog och samverkan

Vilhelmina Kommun ska ha en öppen och aktiv dialog med företagare och företrädare för näringslivet och ska medverka till mötesplatser och arenor för dialog och samverkan såväl i kommunala sammanhang som hos företagen.

I ett regionalt och nationellt perspektiv finns ett stort antal myndigheter och organisationer och det kommunala näringslivsarbetet stannar inte vid kommungränsen. Särskilt viktig är samarbetet inom Region 10 och dialogen med Region Västerbotten. Vilhelmina Kommuns verksamheter och bolag ansvarar för att skapa dialog och samverkan med regionala och nationella aktörer som kan bidra till näringslivsutveckling.

5.2 Intern dialog och samverkan

Företagarnas kontakter och ärenden med kommunen spänner ofta över flera förvaltningar. Alla kommunala förvaltningar är därigenom ansvariga för att inom sina respektive verksamheter inkludera näringslivsstrategiska perspektiv. För att kommunen ska uppfattas som samordnad och ge ett enhetligt bemötande av företagen krävs intern samsyn, dialog mellan förvaltningarna och utvecklade former för ärendehantering.

5.3 Handlingsplaner

Denna näringslivsstrategi ska vara nära kopplad till Grön översiktsplan och olika styrdokument för Vilhelmina Kommun. Näringslivsstrategin ska kompletteras med konkreta, årliga handlingsplaner som löpande följs upp och avrapporteras till kommunstyrelsen. Ansvar för att planerna tas fram och

genomförs fördelas på olika nämnder och förvaltningar. Arbetet sker främst genom de resurser som finns inom ramen men externa projektmedel ska också användas för utvecklingsprojekt som det finns ett identifierat behov av.

5.4 Varumärke och marknadsföring

Vilhelminas platsvarumärke är "Vilhelmina - Med själ och hjärta". Det ska ägas och förvaltas gemensamt av alla som bor och verkar i Vilhelmina och ska användas för att visa på bredden i hela kommunen. Vilhelmina ska presenteras som en plats där företag kan växa och dit nya medborgare välkomnas för att hitta bostad, arbete, rekreation och livskvalitet. Varumärket ska användas som en plattform för att gemensamt med näringslivet lyfta fram och presentera kommunens kvalitet och styrkor och tillsammans attrahera etableringar och inflyttning. Platsvarumärkets hemsida är www.vi.vilhelmina.se

För att visa upp Vilhelmina turistiskt används samma grafiska profil som för platsvarumärket. Vilhelmina marknadsförs turistiskt även av flygplatsbolaget South Lapland Airport. Då bolaget har ett större upptagningsområde som även innefattar andra kommuner sker deras marknadsföring under varumärket "South Lapland".

Myndighetsinformation och annan information till medborgarna sker fortsatt med Vilhelmina Kommuns logotype och grafiska profil i enlighet med beslutad kommunikationsstrategi.